

T.C.
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Küçük Sanatlar ve Sanayi Bölgeleri ve Siteleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.14.0.KSB.0.10.00.06/
Konu : Görüş

26.08.2004 *010330

OSB ÜST KURULUŞU
YÖNETİM KURULU BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 16.08.2004 tarih, OSBÜK.YK.903 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile, 4982 sayılı "Bilgi Edinme Hakkı Kanunu" nun "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, "Bu kanun, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının faaliyetlerinde uygulanır. 01.11.1984 tarihli ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun hükümleri saklıdır." hükmünden bahisle, 4562 sayılı Kanun ile kurulan OSB'ler ile OSB Üst Kuruluşunun 4982 sayılı Kanuna tabi olup olmadığı konusunda Bakanlığımızdan görüş talep edilmektedir.

Bilindiği gibi, 4562 sayılı OSB Kanununun 5 nci maddesinde OSB, kamu yararı gerekçesiyle adına kamulaştırma yapabilen veya yaptırılabilen bir özel hukuk tüzel kişiliğidir, şeklinde tanımlanmıştır. Bu tanıma göre OSB'ler tartışmasız özel hukuk tüzel kişilikleridir. Diğer yandan, aynı Kanunun 27 nci maddesi 1 inci fıkrası "OSB'lerin kendi aralarında yardımlaşmaları ve ortak sorunlarını çözüme kavuşturmalarını sağlamak üzere oluşturulacak OSB Üst Kuruluşlarının görev ve çalışma şekilleri çıkarılacak yönetmelikle belirlenir" şeklinde hükme bağlanmıştır. Bu düzenlemeye göre OSB Üst Kuruluşu bir kamu tüzel kişiliği olmadığı gibi, özel hukuk tüzel kişiliğine de vurgu yapılmamıştır. OSB Yönetmeliğinin 5 inci bölüm 170 inci ve devamı maddelerinde OSB Üst Kuruluşu düzenlenmiştir. Bu düzenlemelere göre OSB Üst Kuruluşu tüzel kişiliği bulunan OSB'lerin katılımıyla oluşturulan oluşumu itibariyle bir nevi adi ortaklık niteliği taşıyan, organları ve çalışma usul ve esasları itibariyle bir derneği çağrıştıran, ama tüzel kişiliği bulunmayan nevi şahsına münhasır bir kuruldur.

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu 2 nci maddesinde, Kanunun kapsamı belirlenmiş ve Kanununun uygulanmasına yönelik yürürlüğe konulan "Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik" in kapsamı başlıklı 2. maddesinde de " kapsama giren kuruluşlar açık bir şekilde sayılmak koşuluyla belirlenmiştir. Bu belirlemeye göre; merkezi idare kapsamındaki kamu idareleri ile bunların bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşları, köyler hariç olmak üzere mahalli idareler ve bunların bağlı ve ilişkili kuruluşları ile birlik veya şirketleri, T.C. Merkez Bankası, İMKB ve Üniversiteler de dahil olmak üzere kamu tüzel kişiliğini haiz olarak enstitü, teşebbüs, teşekkül, fon ve sair adlarla kurulmuş olan bütün kamu kurum ve kuruluşlarının ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının faaliyetleri Kanunun kapsamına girmektedir.

Sonuç olarak, OSB'ler ve OSB Üst Kuruluşu, statüsü ve hukuki niteliği itibariyle yukarıda sayılan kurumlardan ya da kuruluşlardan hiçbirinin kapsamına girmediği, OSB'lerin özel hukuk tüzel kişiliği olduğu, Üst Kuruluşunun da statüsü itibariyle bir özel hukuk tüzel kişiliği olmamakla birlikte, bu niteliğe daha yakın bulunduğu, bu çerçevede de gerek OSB'leri gerekse Üst Kuruluşun 4982 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmesinin mümkün olmadığı düşünülmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Yılmaz ÇEBER
Bakan a.
Genel Müdür